

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

KANUN NUMARASI

: 5510

KABUL TARİHİ

: 31/5/2006

YAYIMLANDIĞI RESMÎ GAZETE

: TARİH: 16/6/2006 SAYI: 26200

YAYIMLANDIĞI DÜSTUR

: TERTİP: 5 CİLT: 45

AKADEMİK

MADDE 43

DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖKHAN TÜRE

CUMHURBAŞKANLIĞI, TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI, BAŞBAKANLIK, CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI, BAKANLIK VE TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ ÜYELİĞİ GÖREVİNDE BULUNANLARIN AYLIKLARI

MADDE 43- Cumhurbaşkanı iken bu görevinden herhangi bir nedenle ayrılanlara, istekleri üzerine, müracaat tarihini takip eden ay başından itibaren, istek tarihinde Cumhurbaşkanıya ödenmekte olan aylık ödeneğin % 40'ı oranında yaşlılık aylığı bağlanır.

Ancak, herhangi bir nedenle görevden ayrılan Cumhurbaşkanı, 28 inci maddeye göre yaşlılık aylığına hak kazanıyorsa, 29 uncu maddeye göre yaşlılık aylığı ayrıca hesaplanır ve aylıklardan yüksek olanı yaşlılık aylığı olarak bağlanır. 28 inci maddeye göre aylığa hak kazanamaması halinde birinci fıkraya göre bağlanan aylığın tümü, 28 inci maddeye göre aylığa hak kazanması halinde ve 29 uncu maddeye göre hesaplanan aylık, birinci fıkraya göre bağlanan aylıktan düşükse aradaki fark, Hazine-den tahsil edilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya Başbakan iken bu görevinden herhangi bir nedenle ayrılanlara, istekleri üzerine, müracaat tarihini takip eden ay başından itibaren, 133.988 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda yaşlılık aylığı bağlanır.

Ancak herhangi bir nedenle görevden ayrılan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya Başbakan, 28 inci maddeye göre

yaşlılık aylığına hak kazanıyorsa, 29 uncu maddeye göre yaşlılık aylığı ayrıca hesaplanır ve aylıklardan yüksek olanı yaşlılık aylığı olarak bağlanır. 28 inci maddeye göre aylığa hak kazanılmıyorsa üçüncü fıkraya göre bağlanan aylığın tümü, 28 inci maddeye göre aylığa hak kazanılıyor ve 29 uncu maddeye göre hesaplanan aylık, üçüncü fıkraya göre bağlanan aylıktan düşükse aradaki fark Hazine'den tahsil edilir.

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya Başbakan iken veya bu görevlerden ayrıldıktan sonra ölenlerin hak sahiplerine, bu maddeye göre hesap edilen aylık 34 üncü madde hükümlerine göre ölüm aylığı olarak bağlanır.

(Ek fıkra: 17/1/2012-6270/5 md.) Cumhurbaşkanı yardımcılığı, bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevlerinde bulunanlara veya bu görevleri herhangi bir sebeple sona erenlere, Kanunun 26, 28, 44, geçici 2 ve geçici 4 üncü maddeleri gereğince aylık bağlanmasına hak kazanmaları ve en az 2 yıl süreyle bu görevlerde bulunmuş olmaları halinde, 27, 29, geçici 2 ve geçici 4 üncü maddelere göre hesaplanacak aylık tutarından az olmamak kaydıyla, 122.530 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda malullük, emeklilik veya yaşlılık aylığı ödenir. Bu fıkra hükümlerine göre aylık ödenebilmesi için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce geçici 4 üncü madde kapsamında Cumhurbaşkanı yardımcılığı, bakanlık ya da Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevi esas alınarak malullük veya emeklilik aylığı ödenenler hariç olmak üzere, malullük, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanmış olanlar ile aylık bağlanma şartlarını haiz olmayanların en az 2 yıl süreyle en yüksek Devlet memuru emsal alınarak sigorta primi veya geçici 4 üncü madde kapsamında emekli keseneği ile kurum karşılığı ödemiş olmaları da zorunludur.

(Ek fıkra: 17/1/2012-6270/5 md.) Yukarıdaki fıkraya göre tespit edilen aylığı almakta iken ya da Cumhurbaşkanı yardımcılığı, bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevleri sırasında veya bu görevlerinin sona ermesinden sonra ölenlerin bu Kanunda düzenlenen koşullara sahip olan hak sahiplerine, 2 yıl süreyle bu görevlerde bulunmuş olma ve sigorta primi veya emekli keseneği ile kurum karşılığı ödenmesi açısından yukarıdaki fıkrada düzenlenmiş olan şart aranmaksızın, bu maddeye göre hesap edilen aylık esas alınarak ölüm ya da dul ve yetim aylığı bağlanır.

(Ek fıkra: 17/1/2012-6270/5 md.) Ancak, Cumhurbaşkanı yardımcılığı, bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevlerinde bulunanlar ile bunlardan ölenlerin hak sahiplerine, 27, 29, 33, geçici 2 ve geçici 4 üncü maddelere göre hesap-

lanan aylık, altıncı ve yedinci fıkraya göre bağlanan aylıktan düşüğe aradaki fark, Hazineden tahsil edilir.

(Değişik fıkra: 17/1/2012-6270/5 md.) Birinci fıkra kapsamında bağlanan aylıklar, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödenekteki değişime bağlı olarak yeniden hesaplanarak ödenir ve bu madde kapsamında bağlanan aylıklar hakkında 55 inci maddenin ikinci fıkrası uygulanmaz.

(Ek fıkra: 1/7/2022-7417/13 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı,

Cumhurbaşkanı yardımcılığı, bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevlerinde bulunanların altıncı fıkra kapsamında yapılacak sigorta primi veya emekli keseneği ile kurum karşılığı hesaplamalarında 9000 ek gösterge rakamı esas alınır.

KAYNAKÇA

Alper, Yusuf; Sosyal Sigortalar Hukuku, 12. Baskı, Bursa 2022.

Arıcı, Kadir; “Türkiye’de Milletvekillerinin Sosyal Güvenliği Meselesi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVII, Y. 2013, S. 1-2.

Aslanköylü, Resul; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi, C. I, Ankara 2015.

Bakırcı, Fahri; “Meclis Üyelerinin Emeklilik ve Diğer Sosyal Hakları”, Yasa Dergisi, S. 5, Nisan-Haziran 2007.

Elma, Ramazan; Örnekler ve Uygulamalarla Sosyal Güvenlik Hukuku, 6. Baskı, Ankara 2022.

Gözler, Kemal; Türk Anayasa Hukuku Dersleri, 27. Baskı, Bursa 2023.

Güzel, Ali/**Okur**, Ali Rıza/**Caniklioglu**, Nurşen; Sosyal Güvenlik Hukuku, 19. Baskı, İstanbul 2021.

Kayırgan, Hasan; Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Yaşlılık Sigortası, Ankara 2021.

Özer, Hatice Duygu; Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Yaşlılık Aylığına Hak Kazanma Koşulları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2012.

Sözer, Ali Nazım; Türk Sosyal Sigortalar Hukuku, Güncellenmiş 6. Baskı, İstanbul 2023.

Sözer, Ali Nazım; “Kanunların Önceye Etki Yasağı: Sosyal Sigortalar Hukuku Bakımından Bir Değerlendirme”, Yaşar Üniversitesi E-Dergisi, Y. 2013, C. 8, Özel Sayı. (Önceye Etki)

Uşan, Fatih; “5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun Yürürlük ve Uygulama Başlangıcına İlişkin Tespitler”, Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 14, Haziran 2009.

ANLATIM PLANI

GİRİŞ

I. CUMHURBAŞKANLIĞI GÖREVİNDE BULUNANLAR BAKIMINDAN UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARININ UYGULANMASI

1. Yaşlılık Aylığı Bağlanması
2. Ölüm Aylığı Bağlanması
3. Bağlanan Aylıkların Yükseltilmesi

II. TBMM BAŞKANLIĞI İLE BAŞBAKANLIK GÖREVİNDE BULUNANLAR BAKIMINDAN UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARININ UYGULANMASI

III. CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI, BAKANLIK VE TBMM ÜYELİĞİ GÖREVİNDE BULUNANLAR BAKIMINDAN UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARININ UYGULANMASI

IV. KANUNLARIN GERİYE YÜRÜMEZLİĞİ İLKESİNİN 43. MADDE ÖZELİNDE AŞILMASI: GEÇİCİ MADDE 38

GİRİŞ

5510 sayılı Kanun'un "Kamu Görevlilerine İlişkin Hükümler" başlıklı Beşinci Bölümü'nün ilk maddesi olan 43. madde, yürütme ve yasama yetkisini kullanan kamu görevlilerine hasredilmiştir. Maddede düzenleme konusu yapılan husus, en temelde, yürütme ve yasama yetkisini kullanan kamu görevlilerinin, görevlerinin niteliği çerçevesinde uzun vadeli sigorta kollarından yararlanma şartlarına ve bu sigortalardan sağlanacak yardımların miktarına ilişkindir¹.

Esasında 5510 sayılı Kanun m. 4/3 hükmünde, "*Başbakan, Cumhurbaşkanı yardımcıları, bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri*"nin, 4/1(c) kapsamında sigortalı sayılacakları öngörülmüştür. Bu açıdan anılan sigortalılar, Kanun'un genel yaklaşımında, uzun vadeli sigorta kolları bakımından, herhangi bir 4/1(c) kapsamındaki sigortalıdan farklı bir statüye sahip değildir. Bununla beraber 43. maddede, anılan sigortalıların yanı sıra Cumhurbaşkanı hakkında, uzun vadeli sigorta kollarına yönelik olarak, 4/1(c) kapsamındaki diğer sigortalılara nazaran daha avantajlı düzenlemeler getirilmiştir. Bu bakımdan 43. maddenin temel esprisi, yürütme ve yasama yetkisini kullanan kamu görevlilerinin 5510 sayılı Kanun'da düzenlenen standart uzun vadeli sigorta kollarından yararlanma şartlarının kolaylaştırılması ve bu sigorta kollarından sağlanan hak ve yardımlarının miktarının arttırılmasıdır.

¹ **Aslanköylü**, Resul; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi, C. I, Ankara 2015, s. 1528; **Elma**, Ramazan; Örnekler ve Uygulamalarla Sosyal Güvenlik Hukuku, 6. Baskı, Ankara 2022, s. 471.

Bu haliyle 43. madde, bilhassa milletvekillerinin emeklilik haklarına ilişkin olarak cereyan eden, bu görevin yerine getirilmesinin, salt bir siyasi statü mü yoksa uzun vadeli sigorta kollarından yararlanmayı sağlayacak bir kamu görevliliği statüsü mü olduğuna yönelik tartışmayı şüpheye yer bırakmayacak şekilde çözümlenmektedir². Maddeyle beraber, yürütme yahut yasama yetkisinin kullanılması, uzun vadeli sigorta kollarından yararlanma noktasında daha avantajlı bir kamu görevliliği statüsü olarak kabul edilmektedir³.

Önemle belirtmek gerekir ki maddenin ilk hâlinde, bu imkândan yararlanacak olanlar, yalnızca Cumhurbaşkanı, TBMM Başkanı ve Başbakan olarak tespit edilmişken, yıllar içerisinde yapılan değişiklikler neticesinde Cumhurbaşkanı yardımcıları, bakanlar ve TBMM üyeleri de maddenin kapsamına dâhil edilmiştir⁴. Diğer yandan 17.1.2012 tarih ve 6270 sayılı Kanun'un 16. maddesiyle eklenen 5510 sayılı Kanun geçici m. 38 ile 43. maddenin yürürlük tarihinden önce görevi bitenlerin de bu imkândan yararlanması sağlanarak, maddenin kapsamı geçmiş dönemleri de içine alacak şekilde genişletilmiştir.

Maddede, yürütme ve yasama yetkisini kullanan kişilerin tamamı düzenleme konusu yapılmış olmakla beraber her bir statü açısından farklı hükümler öngörülmüş ve yararlanma şartları bakımından çeşitli kategoriler yaratılmıştır. Bu doğrultuda maddenin içeriğinde; (i) Cumhurbaşkanlığı görevinde bulunanlar, (ii) TBMM Başkanlığı ile Başbakanlık görevinde bulunanlar, (iii) Cumhurbaşkanı yardımcılığı, Bakanlık ve TBMM üyeliği görevinde bulunanlar şeklinde üç kategori bulunmaktadır. İfade edilmelidir ki ilk iki kategori açısından oldukça benzer esaslar getirilmiş olup, yalnızca aylıkların miktarı ile aylıkların yükseltilmesi bakımından birtakım farklılıklar öngörülmüştür.

I. CUMHURBAŞKANLIĞI GÖREVİNDE BULUNANLAR BAKIMINDAN UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARININ UYGULANMASI

43. maddede düzenleme konusu yapılan ilk husus, hiç şüphesiz, Devlet başkanı sıfatına sahip olan Cumhurbaşkanı hakkında uzun vadeli sigorta kollarının uygulanması meselesidir. Maddede düzenlenen hususlar, üç başlıkta toplanabilir; (i) yaşlılık aylığı, (ii) ölüm aylığı ve (iii) aylıkların yükseltilmesi.

² Konunun tarihi gelişimi ve tartışmalar hakkında bkz. **Bakırcı**, Fahri; "Meclis Üyelerinin Emeklilik ve Diğer Sosyal Hakları", Yasama Dergisi, S. 5, Nisan-Haziran 2007, s. 151 vd.; **Arıcı**, Kadir; "Türkiye'de Milletvekillerinin Sosyal Güvenliği Meselesi", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XVII, Y. 2013, S. 1-2, s. 78 vd.; **Alper**, Yusuf; Sosyal Sigortalar Hukuku, 12. Baskı, Bursa 2022, s. 97 vd.

³ **Özer**, Hatice Duygu; Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Yaşlılık Aylığına Hak Kazanma Koşulları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2012, s. 132-133; **Aslanköylü**, s. 1528; **Alper**, s. 97.

⁴ **Güzel**, Ali/**Okur**, Ali Rıza/**Caniklioğlu**, Nurşen; Sosyal Güvenlik Hukuku, 19. Baskı, İstanbul 2021, s. 614-615.

1. Yaşlılık Aylığı Bağlanması

Maddede öncelikle, Cumhurbaşkanı'nın yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları düzenlenmektedir. Hükümden anlaşıldığı üzere, bu madde çerçevesinde yaşlılık aylığına hak kazanılabilmesi için üç şart aranmaktadır. Bunlar; (i) Cumhurbaşkanlığı sıfatına sahip olma, (ii) Cumhurbaşkanlığı sıfatına sahipken görevden ayrılma ve (iii) istekte bulunmadır.

Aranan şartlardan ilki, elbette, Cumhurbaşkanı sıfatına sahip olmaktır. Anayasa'nın 103. maddesinde, Cumhurbaşkanı'nın, görevine başlarken TBMM önünde andiçeceği öngörülmüştür. Bu bakımdan Cumhurbaşkanlığı sıfatı, seçilmeyle değil andiçmeyle başlar⁵ ve ilk şartın gerçekleştiğinden söz edilebilmesi için Cumhurbaşkanı'nın andiçmesi gerekir.

Sağlanması gereken ikinci şart, Cumhurbaşkanlığı sıfatına sahipken, görevden ayrılmaktır. Bu noktada asgari bir görev süresi aranmamaktadır⁶; andiçildikten sonraki herhangi bir tarihte görevden ayrılmış olması yeterlidir. Hükümde açıkça ifade edildiği üzere, görevden ayrılmanın ne şekilde gerçekleştiğinin bir önemi bulunmamaktadır⁷. Bu doğrultuda, beş yıllık görev süresinin dolması, Cumhurbaşkanlığı ve TBMM seçimlerinin yenilenmesine karar verilmesi, istifa veya seçilmeye engel bir suçtan dolayı Yüce Divan tarafından mahkûm edilme gibi hâller⁸, hükmün kapsamına girmektedir⁹. Ancak elbette Anayasa m. 106'da düzenlenen, hastalık veya yurtdışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevden ayrılma hâli bu kapsamda değerlendirilemez. Zira görevden ayrılmanın süreklilik taşıması lazımdır.

Aranan son şart ise, 5510 sayılı Kanun'un genel yaklaşımına uygun olarak, diğer sosyal güvenlik yardımları açısından da geçerli olduğu gibi sigortalının istekte bulunmasıdır.

Sayılan şartların sağlanması hâlinde Cumhurbaşkanı'na müracaat tarihini takip eden ay başından itibaren yaşlılık aylığı bağlanır.

Yaşlılık aylığının miktarı, Cumhurbaşkanı'nın, 5510 sayılı Kanun m. 28 bağlamında (standart) yaşlılık aylığına hak kazanıp kazanmamasına göre değişmektedir. Başka bir deyişle 43. maddede, aylıkların birleşmesi ihtimali göz önünde bulundurularak, aylığın miktarı tespit edilmektedir.

İlk ihtimal, Cumhurbaşkanı'nın, standart yaşlılık aylığına hak kazanmış olmasıdır. Bu takdirde, istek tarihinde Cumhurbaşkanı'na ödenmekte olan aylık ödeneğin % 40'ı oranında yaşlılık aylığı bağlanır. Buna karşın

⁵ **Gözler**, Kemal; Türk Anayasa Hukuku Dersleri, 27. Baskı, Bursa 2023, s. 320.

⁶ **Aslanköylü**, s. 1529; **Elma**, s. 471.

⁷ **Aslanköylü**, s. 1529; **Kayırgan**, Hasan; Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Yaşlılık Sigortası, Ankara 2021, s. 144.

⁸ Detaylı bilgi için bkz. **Gözler**, s. 322.

⁹ Her ne kadar ölüm hâli de Cumhurbaşkanlığı görevini sona erdirecekse de, bu durumda, 5510 sayılı Kanun m. 43/5 uygulama alanı bulacaktır.

Cumhurbaşkanı'nın standart yaşlılık aylığına da hak kazanması hâlinde, aylıkların birleşmesi ihtimali söz konusu olmakta ve 5510 sayılı Kanun'un genel yaklaşımına uygun bir şekilde, standart yaşlılık aylığının ayrıca hesaplanacağı ve aylıklardan yüksek olanın yaşlılık aylığı olarak bağlanacağı öngörülmektedir.

Aylıktan hangi kurumun sorumlu olduğu, standart yaşlılık aylığı ile kurulan bağlantı çerçevesinde belirlenmektedir. Maddeye göre aylığın tamamı, kural olarak Hazine'den tahsil edilir. Ancak bunun için, Cumhurbaşkanı'nın standart yaşlılık aylığına hak kazanmaması gerekmektedir. Buna karşılık Cumhurbaşkanı'nın standart yaşlılık aylığına hak kazanması durumunda, aylığın Hazine'den tahsil edilip edilmeyeceği, standart yaşlılık aylığının miktarına bağlıdır. Standart yaşlılık aylığının miktarı, 43. maddeye göre hesaplanan yaşlılık aylığından fazlaysa, bağlanacak olan yaşlılık aylığından Kurum sorumludur. Standart yaşlılık aylığının düşük olması halinde ise, 43. maddeye göre bağlanan yaşlılık aylığının tamamı değil, yalnızca Cumhurbaşkanlığı görevi nedeniyle bağlanan aylık ile standart yaşlılık aylığı arasındaki fark Hazine'den tahsil edilir, geri kalan kısmından Kurum sorumlu olmaya devam eder.

2. Ölüm Aylığı Bağlanması

Maddede düzenlenen bir diğer husus, Cumhurbaşkanlığı görevinden ötürü ölüm aylığı bağlanmasıdır. Maddenin beşinci fıkrasında, ölüm aylığının bağlanma koşulları ile ölüm aylığının miktarı öngörülmektedir.

Cumhurbaşkanlığı görevinde bulunanların hak sahiplerine ölüm aylığının bağlanabilmesi için ölüm olayının, görev sırasında vuku bulması zorunlu değildir. Bu anlamda gerek Cumhurbaşkanı iken gerekse görevden ayrıldıktan sonra ölüm olayının gerçekleşmesi hâlinde hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanacaktır.

Ölüm aylığının miktarı bakımından, Cumhurbaşkanı'na bağlanan yahut bağlanacak olan yaşlılık aylığı ile bağlantı kurulmuştur. Buna göre Cumhurbaşkanı'nın ölümü halinde, bu madde çerçevesinde hesap edilen yaşlılık aylığı, 5510 sayılı Kanun m. 34 hükümlerine göre hak sahiplerine ölüm aylığı olarak bağlanır. Ancak ifade etmek gerekir ki Kanun'da açıkça düzenlenmemiş olsa da standart yaşlılık aylığı miktarının daha yüksek olması halinde hak sahiplerine m. 33'e göre belirlenen standart ölüm aylığının bağlanması hükmün amacına uygun düşer. Ölüm aylığının tahsili bakımından, yaşlılık aylığına ilişkin esas, aynen geçerlidir.

3. Bağlanan Aylıkların Yükseltilmesi

Cumhurbaşkanlığı görevinde bulunanlara ilişkin olarak maddede düzenlenen son husus, aylıkların yükseltilmesidir. Bu açıdan maddede, Cumhurbaşkanlığı görevinde bulunanlara ya da bunların hak sahiplerine bağlanan

aylıkların yerine getirilen görevin mahiyeti de gözetilerek günün koşullarına uyarlanması gerekliliği¹⁰ de göz ardı edilmemiştir.

5510 sayılı Kanun'un gelir ve aylıkların yükseltilmesi hususunda öngörüldüğü temel esas, en son temel yıllık tüketici fiyatları genel indeksindeki değişim oranıdır (m. 55/2)¹¹. Bununla birlikte m. 43/9'da, bağlanan aylıkların yükseltilmesi açısından farklı bir esas belirlenmiş ve yükseltmenin, Cumhurbaşkanlığı'na ödenmekte olan aylık ödenekteki değişime bağlı olarak yeniden hesaplanarak ödeneceği öngörülmüş, bu aylıklar hakkında 5510 sayılı Kanun m. 55/2'nin uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

II. TBMM BAŞKANLIĞI İLE BAŞBAKANLIK GÖREVİNDE BULUNANLAR BAKIMINDAN UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARININ UYGULANMASI

TBMM Başkanlığı ile Başbakanlık görevinde bulunanlara uzun vadeli sigorta kollarının uygulanması noktasında, Cumhurbaşkanlığı görevinde bulunanlar ile oldukça benzer esaslar getirilmiş olup, temel farklılıkların aylıkların miktarı ile aylıkların yükseltilmesi hususları açısından söz konusu olduğu söylenmelidir.

Cumhurbaşkanlığı görevinde bulunanlar açısından olduğu gibi 43. madde çerçevesinde yaşlılık aylığına hak kazanılabilmesi için TBMM Başkanı ya da Başbakan iken bu görevden herhangi bir nedenle ayrılmış olması ve istekte bulunulması yeterlidir. Bir diğer ifadeyle, TBMM Başkanlığı ya da Başbakanlık statüsü çerçevesinde yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için görevin ne şekilde sona erdiği önem taşımadığı gibi asgari bir görev süresi de aranmamaktadır¹².

Yaşlılık aylığının miktarına ilişkin olarak 43. maddenin üçüncü fıkrasında zaman içerisinde değişiklikler yaşanmıştır. Fıkranın ilk hâlinde, TBMM Başkanı ya da Başbakan iken görevden ayrılanlara bağlanacak olan yaşlılık aylığının miktarı, Cumhurbaşkanlığı iken görevden ayrılanlara bağlanacak olan aylığın % 75'i oranında öngörülmüştü. 1.7.2022 tarih ve 7417 sayılı Kanun m. 13 ile Cumhurbaşkanlığı'na bağlanacak yaşlılık aylığı ile olan bağlantı ortadan kaldırılmış¹³ ve TBMM Başkanı ya da Başbakan iken görevden ayrılanlara 126.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda yaşlılık aylığı bağlanacağı düzenlenmiştir. 14.7.2023 tarih ve 7456 sayılı Kanun m. 16 ile yapılan değişiklikle fıkra son hâlini almış ve TBMM Başkanlığı ile Başbakanlık görevinde bulunanlara müracaat tarihini

¹⁰ **Sözer**, Ali Nazım; Türk Sosyal Sigortalar Hukuku, 6. Baskı, İstanbul 2023, s. 428.

¹¹ İlgili hükme göre; "Bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar, her yılın Ocak ve Temmuz ödeme tarihlerinden geçerli olmak üzere, bir önceki altı aylık döneme göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık tüketici fiyatları genel indeksindeki değişim oranı kadar artırılarak belirlenir."

¹² **Aslanköylü**, s. 1529.

¹³ **Alper**, s. 99-100.

takip eden ay başından itibaren, 133.988 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda yaşlılık aylığı bağlanacağı belirtilmiştir.

Diğer yandan Cumhurbaşkanlığı görevinde bulunanlar ile benzer şekilde TBMM Başkanı ya da Başbakan iken görevden ayrılanların, standart yaşlılık aylığına hak kazanma ihtimalleri de gözetilmiştir. Bu kişilerin standart yaşlılık aylığına da hak kazanmaları hâlinde, 29. madde hükmüne göre yaşlılık aylığının ayrıca hesaplanacağı ve aylıklardan yüksek olanın yaşlılık aylığı olarak bağlanacağı düzenlenmiştir. Yine benzer şekilde TBMM Başkanı ya da Başbakan iken görevden ayrılanların standart yaşlılık aylığına hak kazanmaması hâlinde bağlanan aylığın tümünün, hak kazanması hâlinde ise diğer çalışmaları nedeniyle hesaplanan aylığın düşük olması kaydıyla 43. maddeye göre bağlanan aylık ile hesaplanan aylık arasındaki farkın Hazine'den tahsil edileceği öngörülmüştür.

TBMM Başkanı ya da Başbakanlık görevinde bulunanlara ilişkin olarak düzenlenen son husus, ölüm aylığının bağlanmasıdır. Cumhurbaşkanı ile benzer şekilde bu statüdeki sigortalıların hak sahiplerine ölüm aylığının bağlanabilmesi için ölüm olayının görev sırasında vuku bulması zorunlu olmayıp, ölüm aylığının miktarı bu statüdeki kişilere bağlanmış ya da bağlanacak olan yaşlılık aylığı olarak tespit edilmiştir.

Cumhurbaşkanı'ndan farklı olarak TBMM Başkanlığı ya da Başbakanlık göreviyle bağlantılı aylıkların yükseltilmesine ilişkin özel bir hükme yer verilmediğinden, aylıkların yükseltilmesinde 55. maddenin 2. fıkrası uygulanacaktır.

III. CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI, BAKANLIK VE TBMM ÜYELİĞİ GÖREVİNDE BULUNANLAR BAKIMINDAN UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARININ UYGULANMASI

Maddede düzenlenen üçüncü ve son kategoriyi, Cumhurbaşkanı yardımcılığı, Bakanlık ve TBMM üyeliği görevinde bulunanlar oluşturmaktadır. Maddenin ilk hâlinde bulunmayan bu statüdekilere ilişkin olarak, önce 17.1.2012 tarih ve 6270 sayılı Kanun m. 5 ile eklenen fıkralar doğrultusunda dışarıdan bakanlık veya TBMM üyeliği görevlerinde bulunanlara özgü hükümler getirilmiş, sonrasında 2.7.2018 tarih ve 703 sayılı KHK m. 203 ile "dışarıdan" ibaresinin, "Cumhurbaşkanı yardımcılığı" ibaresi ile değiştirilmesiyle kategori son hâlini almıştır.

Maddede anılan statülerdeki sigortalılara bağlanacak yaşlılık aylığı ile hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylığının şartları düzenlenmektedir.

Maddenin yaşlılık aylığına ilişkin temel kurgusu, yukarıda incelenen diğer iki kategoriden farklı olarak, özel bir uzun vadeli sigorta kolu yaratmak olmayıp, bu görevlerde bulunan kişilerin, standart uzun vadeli sigorta kollarından yardıma hak kazandıkları durumlarda, aylık miktarının daha yüksek belir-

lenmesine yöneliktir. Başka bir deyişle bu kimseler, salt bu görevde bulunmalarına özgü bir yaşlılık aylığına hak kazanamamakta¹⁴; yalnızca kendilerine bağlanacak malullük yahut yaşlılık aylığının miktarı arttırılmaya çalışılmaktadır. Nitekim m. 43/6 uyarınca, Cumhurbaşkanı yardımcılığı, bakanlık veya TBMM üyeliği görevinde bulunanlara veya bu görevleri herhangi bir sebeple sona erenlere, standart malullük yahut yaşlılık aylığından az olmamak kaydıyla, 122.530 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda malullük, emeklilik veya yaşlılık aylığı ödenecektir.

Anılan sigortalılara m. 43'te düzenlenen miktarda aylığın ödenebilmesi için, ilk olarak, bu sigortalıların 5510 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde¹⁵ malullük veya yaşlılık aylığına hak kazanmış olmaları gerekmektedir. Ayrıca bu statüde bulunanlar için asgari bir görev süresi öngörülmekte ve en az 2 yıl süreyle bu görevlerde bulunmuş olmaları aranmaktadır. Son olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce geçici 4 üncü madde kapsamında Cumhurbaşkanı yardımcılığı, bakanlık ya da Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevi esas alınarak malullük veya emeklilik aylığı ödenenler hariç olmak üzere, malullük, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanmış olanlar ile aylık bağlanma şartlarını haiz olmayanların en az 2 yıl süreyle en yüksek Devlet memuru emsal alınarak sigorta primi veya geçici 4 üncü madde kapsamında emekli keseneği ile kurum karşılığı ödemiş olmaları da zorunludur.

Önemle belirtmek gerekir ki 5510 sayılı Kanun geçici m. 38/3 uyarınca, maddenin yürürlüğe girdiği 1.1.2012 tarihi itibarıyla TBMM üyeliği görevi devam edenler ile daha önce yasama organı üyeliği görevi sona ermiş olanlardan veya dışarıdan bakanlığa atanmış olanlardan halen milletvekilliği esas alınarak emekli aylığı ödenenler açısından, asgari 2 yıllık görev süresi aranmaz. Yine geçici m. 38/4 gereğince, fıkranın yürürlüğe girdiği 19.01.2023 tarihi itibarıyla TBMM üyeliği görevi devam edenlerden, 4/1(a) veya 4/1(b) kapsamında aylık almakta iken aylıklarını kestirip 4/1(c) kapsamında sigortalılık talebinde bulunanlar hakkında, asgari 2 yıl görev süresinin yanı sıra sigorta primi veya emekli keseneği ile kurum karşılığı ödenmesi şartları da aranmaktadır.

Maddede yaşlılık aylığının haricinde hak sahiplerine ölüm aylığının bağlanma şartları da düzenlenmektedir. Maddenin 7. fıkrası incelendiğinde, ölüm aylığı bağlanma şartlarının, malullük ve yaşlılık aylığı bağlanma şartlarına nazaran daha kolay olduğu görülmektedir. Nitekim yaşlılık aylığı için aranan sigortalının en az 2 yıl görevde bulunması ile sigorta primi veya emekli keseneği ile kurum karşılığı ödenmesi şartları ölüm aylığı için aranmamaktadır¹⁶. Ayrıca 7. fıkrada, bu görevlerde bulunan kişilerin görevleri sırasında veya görevlerinin sona ermesinden sonra ölmeleri halinde de, başkaca bir

¹⁴ **Alper**, s. 98.

¹⁵ 5510 sayılı Kanun m. 26, m. 28, m. 44, geçici m. 2 veya geçici m. 4 hükümleri çerçevesinde.

¹⁶ **Arıcı**, s. 118.

şart aranmaksızın ölüm aylığının ödeneceğinin öngörülmüştür. Dolayısıyla bu statüdeki kişilerin standart ölüm sigortası için aranan şartları taşımazken vefat etmeleri halinde de, hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanacağı belirtilmelidir. Ölüm aylığının miktarı, standart malullük yahut yaşlılık aylığından az olmamak kaydıyla, 122.530 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardır.

Dikkat edilirse maddede, sayılan görevlerde bulunmakla beraber, uzun vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlara hak kazanamayan sigortalıların durumuna özgü bir hüküm bulunmamaktadır. Kanun koyucu bu sigortalıların durumunu 5510 sayılı Kanun ek madde 7 ile düzenleme yolunu tercih etmiş görünmektedir.

6270 sayılı Kanun'un 12. maddesiyle 5510 sayılı Kanun'a eklenen ve 703 sayılı KHK'nın 203. maddesiyle değişikliğe uğrayan ek madde 7'nin, temel amacı, anılan görevlerde bulunmakla beraber uzun vadeli sigorta kollarından yararlanmaya hak kazanamayan sigortalıların durumunu düzenlemektir. En genel haliyle maddenin temel yaklaşımının, bu statülerde geçen çalışmalar için farazi hizmet süresini andırır bir durum yaratmak olduğu söylenebilir. Nitekim maddede, esas olarak, bu statüde çalışmaktayken görevi sona erenler için prim ödeme gün sayısının artırılması ya da prime esas kazancın artırılması hedeflenmektedir. Belirtmek gerekir ki ek madde 7, 5510 sayılı Kanun m. 40'ta yer alan fiili hizmet süresi zammından farklı olarak, bu kişilerin görevleri bittikten sonraki döneme ilişkindir.

Ek madde 7 ile bu görevlerde bulunan kişiler açısından iki imkânın tanındığı görülmektedir. İlk imkân, bu kişiler için belli bir süre daha sigorta primi ödenmesidir. Bu imkândan sayılı görevleri yapmaktayken herhangi bir sebeple görevi sona erenlerden, uzun vadeli sigorta kolları yönünden sigortalı bir işte çalışmayanlar yararlanabilir. Bu imkân doğrultusunda, ilgili kişilerin görevlerinin sona erdiği tarihten itibaren 30 gün içinde Kuruma başvurmaları hâlinde, görevi sebebiyle ödenen ödeneğin ilişkili olduğu dönemin bitimini izleyen ay başından başlamak üzere sigorta primi ödemesi 4 yıl süreyle aynı kapsamda devam ettirilir ve ödenecek sigorta primi en yüksek Devlet memuru¹⁷ için belirlenen prime esas kazancı üzerinden hesaplanır. Buradaki 4 yıllık süre, azami süre olarak kabul edilmiş olup, dört yıldan önce, yaşlılık aylığı bağlanması için en erken yaşa göre tamamlanması gereken prim ödeme gün sayısını dolduran kişiler için sigorta primi ödemesine son verilecektir.

Belirtmek gerekir ki bu imkândan yararlanılabilmesi için görevleri sona erdikten sonra hiçbir surette çalışılmamış olması zorunlu değildir. Uzun vadeli sigorta kolları yönünden sigortalı olmayı gerektiren bir işte çalışmakta iken bu çalışmaları sona erenler de aynı usul ve esaslarla bu imkândan yararlanabilir.

¹⁷ Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi m. 5 uyarınca, en yüksek Devlet memuru, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanındır.

Sigorta primi ödenmesiyle amaçlanan husus, bu kişilerin yaşlılık ya da emekli aylığı bağlanması için gerekli prim ödeme gün sayısını veya fiili hizmet süresini tamamlamalarıdır. Ancak bu kişilerin 4 yıllık süre sonunda, yaşlılık ya da emeklilik aylığına hak kazanamaması da mümkündür. Bu ihtimali göz önünde bulunduran Kanun, kalan prim ödeme gün sayısı veya fiili hizmet süresine ilişkin prime esas kazanç veya emekli keseneğine esas aylık tutarlarının miktarının, en yüksek Devlet memuru için belirlenen prime esas kazanç tutarından az olamayacağını belirtmiştir.

Ek madde 7 ile getirilen ikinci imkân, görevi sona erdikten sonra uzun vadeli sigorta kolları yönünden sigortalı olmayı gerektiren işte çalışanlar için prime esas kazancın yahut emeklilik keseneğine esas aylığın arttırılması suretiyle, daha yüksek yaşlılık yahut emeklilik aylığının bağlanmasıdır. Bir diğer ifadeyle bu kimseler hakkında, en yüksek Devlet memurunun aylık kazancı üzerinden gelir elde ediyormuşçasına prime esas kazanç tespiti yapılması amaçlanmaktadır¹⁸. Bu kişilerin fiilen çalıştığı iş için tespit olunan prime esas kazanç veya emeklilik keseneğine esas aylığı ile en yüksek devlet memuru için belirlenen prime esas kazanç tutarı arasındaki farka ilişkin sigortalı payı dâhil sigorta primleri ile emekli keseneği ve kurum karşılığı farkları, görevlerinin sona erdiği kurumları tarafından ödenir.

Maddeye göre ikinci imkândan da en çok 4 yıl süreyle yararlanılabilir. Bununla beraber 4 yıllık sürenin sonunda yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığına hak kazanılmaması mümkündür. Bu durumda bu kişilerin gerek uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmalarını gerekse isteğe bağlı sigortaları olmaları hâlinde, sigorta primine esas kazançları veya emekli keseneğine esas aylık tutarlarının en yüksek Devlet memuru için belirlenen prime esas kazanç tutarından az olamaz. Ancak bu takdirde aradaki fark, işveren payı veya kurum karşılığı farkı da dâhil olmak üzere kişilerin kendileri tarafından ödenir.

Bu iki imkân, 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre ödenmeye devam olunacak emekli kesenekleri ile kurum karşılıkları hakkında da uygulanır.

4 yıl süreyle sigorta primlerinin veya emekli kesenekleri ile kurum karşılıklarının ilgisine göre Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi veya görevlendirildiği bakanlık bütçesinden karşılanmasına ilişkin uygulamadan bir dönemden fazla yararlanılamaz. Dolayısıyla bu kişilerin yeniden seçim yahut atama yoluyla ek madde 7 kapsamına girmesi hâlinde bir daha bu imkâna başvurması mümkün değildir.

¹⁸ Arıcı, s. 117.

IV. KANUNLARIN GERİYE YÜRÜMEZLİĞİ İLKESİNİN 43. MADDE ÖZELİNDE AŞILMASI: GEÇİCİ MADDE 38

Kanunların geriye yürümezliği ilkesi, kendisini düzenleyen açık bir kanun hükmü bulunmamasına rağmen, hukukun tüm dallarında -şüphesiz istisnalarıyla beraber- kabul gören bir ilkedir. Hukuki güvenlik ilkesinin bir yansıması olan bu ilke, sosyal sigorta ilişkisi içerisinde görece uzun bir sürece yayılan haklar bakımından belli başlı sorunları beraberinde getirmektedir¹⁹. Bu sorunların önüne geçilebilmesi amacıyla 5510 sayılı Kanun'da pek çok geçiş hükmüne yer verildiği gibi yargı kararlarıyla da sorunların çözümlenmesine çalışılmaktadır²⁰.

Sosyal sigorta hukukunda, kanunların geriye yürümezliği ilkesinin uygulanmasına şüpheyle yaklaşılardan birisini de, sonraki tarihli kanunun önceki tarihli kanuna nazaran sigortalının daha lehine hükümler içermesi oluşturmaktadır²¹. Nitekim Yargıtay'ın bazı kararlarında, sigortalı lehine yorum ve sosyal sigorta hukukunun kamu hukuku karakterini dikkate alarak, kanunların geriye yürütmesine cevaz verdiği görülmektedir²².

5510 sayılı Kanun'un 43. maddesi, 5434 sayılı Kanun'a nazaran, sigortalı lehine daha avantajlı hükümler içermektedir. Bununla birlikte Yargıtay, önüne gelen bir uyumsuzlukta, 43. maddenin geriye etki göstermesini kabul etmemiş ve 1983-1987 yılları arasındaki dönemde TBMM başkanı olarak görev yapan davacının emeklilik aylığının, 43. madde çerçevesinde belirlenemeyeceğine hükmetmiştir. Yüksek Mahkemeye göre²³; "5510 sayılı Yasa, Yasanın yürürlük tarihi öncesinde emekli olanların aylıklarının 5510 sayılı Yasanın 43. maddesindeki düzenleme uyarınca yeniden tespitine olanak veren bir hüküm içermediği gibi; 5510 sayılı Yasanın Geçici 4. Maddesinin bir, iki ve beşinci fıkralarında yer alan [...] içerikli düzenleme de, 5510 sayılı Yasanın yürürlük tarihi öncesinde 5434 sayılı Yasa uyarınca emekli olanlar yönünden uygulanacak mevzuatı açıkça ortaya koymuştur [...] Sıralanan maddi ve hukuki olgular ışığında yapılan değerlendirme uyarınca, 5434 sayılı Yasa iştirakçisi olarak emekli konumunda bulunan davacı yönünden, 5510 sayılı Yasanın 43. Maddesinin uygulanma olanağının bulunmadığı yönü gözetilerek davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçelerle kabul kararı verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir."

Yargıtay söz konusu kararında, Kanun'un yürürlük tarihi öncesinde emekli olanların aylıklarının 43. maddedeki düzenleme uyarınca yeniden tespitine

¹⁹ **Sözer**, Ali Nazım; "Kanunların Önceye Etki Yasağı: Sosyal Sigortalar Hukuku Bakımından Bir Değerlendirme", Yaşar Üniversitesi E-Dergisi, Y. 2013, C. 8, Özel Sayı, s. 2479, 2492.

²⁰ **Uşan**, Fatih; "5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Başlangıcına İlişkin Tespitler", Sicil İş Hukuku Dergisi, S. 14, Haziran 2009, s. 241; **Sözer**, Önceye Etki, s. 2505.

²¹ **Sözer**, Önceye Etki, s. 2485-2486; **Uşan**, s. 245.

²² **Sözer**, Önceye Etki, s. 2505 vd.

²³ **Y10HD**, 8.3.2011, E. 2011/2141, K. 2011/3156 (Lexpera).

olanak veren hükmün bulunmamasına dikkat çekmektedir. 5510 sayılı Kanun'daki anılan eksiklik, 6270 sayılı Kanun'un 16. maddesiyle 5510 sayılı Kanun'a eklenen geçici 38. maddeyle giderilmiştir. Söz konusu maddenin 2. fıkrasına göre; *"Bu maddenin yürürlük tarihinden önce bu Kanunun 43 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan görevlerde bulunmuş olanlardan herhangi bir sebeple bu görevleri sona erenler ile Büyük Millet Meclisi, Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu, Temsilciler Meclisi ve Danışma Meclisi Başkanları da bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren bu Kanunun 43 üncü maddesi hükmünden yararlanır."*

Diğer yandan 5510 sayılı Kanun ek madde 7'de TBMM üyeleri ile bakanlara tanınan prim ödeme gün sayısı ile prime esas kazancın arttırılması imkânlarının, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce görevi sona erenler hakkında uygulanabilmesi amacıyla geçici m. 38/5 hükmü öngörülmüştür. Geçici m. 38/5 uyarınca; *"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile dışarıdan atandığı bakanlık görevi sona erdiği halde, malullük, yaşlılık veya emeklilik aylığı bağlanmasına hak kazanamayanlardan, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalılık ilişkisi devam edenlerin veya bu kapsamda sigortalılık ilişkisi kurmaları gerekenlerin bu sigortalılık ilişkisinden kaynaklanan emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları, bu Kanunun ek 7 nci maddesi ile belirlenmiş olan esas ve usuller çerçevesinde ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 60 gün içinde Kuruma başvurmaları halinde, başvurularını izleyen aybaşından başlayarak 4 yıl süreyle Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanır."*

Geçici 38. maddenin son fıkrasında, bu madde esas alınarak geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmayacağı ve geriye dönük hak talep edilemeyeceği açıkça belirtilerek, maddenin geriye etki göstermeyeceği açıkça belirtilmiştir. Dolayısıyla bu kişilerin, 5510 sayılı Kanun m. 43 hükmünden yararlanmaları ancak geçici m. 38'in yürürlük tarihi olan 01.01.2012 tarihinden itibaren söz konusudur. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun bir kararında da bu hususa dikkat çekilerek 2002-2007 yılları arasında TBMM Başkanı olarak görev yapan davacının, 43. maddeden, 01.10.2008 tarihinden itibaren yararlanma talebini reddetmiştir. Karara göre²⁴; *"Son olarak belirtmek gerekir ki; 26.01.2012 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak 01.01.2012 tarihinden geçerli olmak üzere 01.03.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6270 sayılı Kanun'un 16. maddesi ile 5510 sayılı Kanun'a eklenen geçici 38. maddenin 2. fıkrasında maddenin yürürlük tarihinden önce 43. maddenin 3. fıkrasında sayılan görevlerde bulunmuş olanlardan görevleri herhangi bir nedenle sona erenler ile Büyük Millet Meclisi, Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu, Temsilciler Meclisi ve Danışma Meclisi Başkanlarının da bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren bu Kanun'un 43. maddesi hükmünden yararlanacakları belirtilmiş olmakla davacının 01.10.2008 tarihinden önce 5434 sayılı Kanun'a göre bağlanan emekli aylığı 01.01.2012 tarihinden itibaren 43. maddeye göre belirlenmelidir. Davalı*

²⁴ **YHGK**, 24.6.2021, E. 2018/415, K. 2021/850 (Lexpera).

Kurum da davacının aylığını 01.01.2012 tarihinden itibaren 43. maddenin 3. fıkrası kapsamında yükseltmiştir. Maddenin son fıkrasında 'Bu madde esas alınarak geriye dönük herhangi bir ödeme yapılamaz ve geriye dönük hak talep edilemez' hükmü de 43. maddenin 01.10.2008 tarihinden itibaren davacı hakkında uygulanmasının olanaklı olmadığını göstermektedir."

ASGF
AKADEMİK SOSYAL GÜVENLİK PLATFORMU

